

СТАНОВИЩЕ

от д-р Стоян Ангелов Шишков – професор,

Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, Биологически факултет

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по: област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки
(Микробиология – Микробна патогенеза)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 92/18.11.2022 г. и на интернет страницата на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, за нуждите на катедра „Биохимия и микробиология“, Биологически факултет, като кандидат участва единствено главен асистент, д-р **Марияна Иванова Мърхова-Костова** от ПУ „П. Хилендарски“.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата. Представеният от кандидата комплект документи на хартиен и електронен носител е в съответствие с посочените в чл. 77(1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „П. Хилендарски“ и включва: комплект административни документи; списъци с научните трудове и цитати; документи за научно-изследователската дейност; справка за спазване на минималните национални изисквания и допълнителните факултетни изисквания; хабилитационна справка и самооценка на приносите. Както и документи за учебната и работна и документи, съгласно допълнителните изисквания на Биологически факултет, самооценка на приносите; декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи. Приложен е списък с научните трудове, с които участва в конкурса и доказателства за забелязаните цитирания.

Гл. асистент Мърхова-Косева е приложила списък от 42 научни труда: 1 монография, 39 научни публикации, 1 учебник и 1 ръководство по микробиология, издадени от академично издателство, както и списък на научноизследователски проекти – 8 броя.

Научните публикации, които не са свързани с дисертацията, са 35. Разпределението им е следното: монография „Лекарствена устойчивост и вирулентност при уропатогени от Enterobacterales. Изследвания в периода 1997 – 2021 г.“, 15 научни публикации в списания с импакт фактор или импакт ранг, 15 публикации в реферирани списания без импакт фактор или импакт ранг, 5 публикации в сборници от конференции.

Гл. асистент Мърхова-Косева завършва висше образование през 1985 г. в Пловдивски университет „П. Хилендарски“, специалност Биология, Учител по биология с втора специалност

Химия. Успешно защитава дисертация през 1990 г. в Института по биохимия и физиология на микроорганизмите, СССР.

Академичната ѝ кариера започва през 1991 г. като хоноруван асистент в Биологически факултет на ПУ „П. Хилендарски“. От 1997 г. до сега тя е гл. асистент в тази катедра „Биохимия и микробиология“. Научната дейност на гл. ас. Мърхова-Косева е в областта на медицинската и екологичната микробиологията.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата. Преподавателската дейност на Гл. асистент Мърхова-Косева включва извеждането на лекции и упражнения по пет биологични дисциплини в ОКС „Бакалавър“ в различни специалности. В ОКС “Магистър“ извежда 8 дисциплини. Аудиторната ѝ заетост е впечатляваща. За последните 5 години тя е извеждала 280 часа лекции и 346 часа упражнения средногодишно.

Кандидатът е автор на голям брой учебни програми. Обхванати са 4 задължителни и 3 избираеми дисциплини за бакалаври и 4 задължителни и една избираема дисциплини за магистри.

Гл. асистент Мърхова е била научен ръководител един успешно защитил дисертация докторант, както и на 15 дипломанти в ОКС „Бакалавър“ и на 8 в ОКС „Магистър“.

Учебно-педагогическата дейност на кандидата показва умението да съчетава успешно преподавателската и изследователската си работа.

Научните трудове, предоставени от кандидата, могат да се систематизират съобразно научните направления на изследователската ѝ работа. Монографията обхваща собствени оригинални изследвания върху бактерии от род *Enterobacterales*, причиняващи заболявания на уринарния тракт. Резултатите от изследвания върху вирулентността, резистентността и повлияването на тези бактерии са отразени в 17 публикации (трудове 2.1.-2.5.; 3.1., 3.2., 3.5., 3.7, 3.8, 3.11, 3.13. - 3.15.; 4.1., 4.2. и 4.5.). Те очертават несъмнените научни приноси на кандидата.

Другите публикации отразяват научно-приложните приноси на гл. ас. Мърхова в областта на микробната екологията. Осъществен е задълбочен анализ на микробиологичния статус на води, влажни зони и градски терени.

На английски език са публикувани 28 научни публикации, а останалите - на български. В списания с импакт фактор/ранг са публикувани 15 статии. Общият IF е 7.605, а общият SJR - 1.669. Две публикации са в списания с Q₂, 5 - с Q₃ и 8 – с Q₄. В български научни спи-

сания са публикувани 15 от статиите, а 5 - в сборници от национални научни форуми. В 8 от публикациите кандидатът е първи автор.

За участието в конкурса гл .ас. Мърхова е предоставила списък от 8 проекти с нейно участие. Участник е в един международен проект, в 3 проекти, финансирани от ФНИ на МОН и в 4 проекти, финансиран от ФНИ на Пловдивски университет. Проектната ѝ работа е свързана с нейните изследователски направления.

Приноси на гл. ас. Мърхова в развитието на академичното образование в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ представляват учебника по биомембрани и ръководството по микробиология, издадени в съавторство (труд 5.1. и 5.2.).

Списъкът с цитатите на публикации на кандидата в Web of Science и Scopus са 66. Цитират се 12 публикации.

Анализирайки научно-изследователската дейност на гл. ас. д-р Мърхова съм уверен, че представените научни трудове имат научно и научно-приложно значение, включително и за университетското образование. Трудовете ѝ са разпознаваеми от международната научна общност.

Смятам, че кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно ППЗРАСРБ:

Група от показатели	Съдържание	Изисквания за академична длъжност „доцент“	Изпълнение от кандидата
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	0	0
В	Показател 3 или 4	100	100
Г	Сума от показатели от 5 до 10	200	211
Д	Сума от точките в показател 11	50	128
Е		0	125
Общо		400	613

Кандидатът удовлетворява и допълнителните изисквания на Биологически факултет за заемане на академичната длъжност „доцент“, приети от ФС, протоколи №246/12.07.2019 и № 279/29.09.2022 г.).

Представените за рецензиране научни публикации са резултат от задълбочен колективен труд. Личният принос на гл.ас. Мърхова се откроява ясно в тези публикации.

3. Критични забележки и препоръки. Два от цитатите на статията, публикувана в списанието Central European Journal of Biology, представляват автоцитати. Независимо от този факт броят на точките от останалите цитати удовлетворява изискването по група показатели Д.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предоставените от главен асистент, д-р Марияна Иванова Мърхова-Костова научни трудове и документи за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът е представил достатъчен брой научни трудове за участие конкурса. Те съдържат оригинални научни и научно-приложни приноси и са получили признание от международната научна общност. Изследователската и преподавателската дейност на кандидата са на високо ниво и не могат да се поставят под съмнение.

Давам положителна оценка и препоръчвам на членовете на Факултетен съвет на Биологически факултет да гласуват положително за избирането на главен асистент, д-р Марияна Иванова Мърхова-Костова на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „П. Хилендарски“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Микробиология - Микробна патогенеза).

03.04.2023 г.

Изготвил становището:

Проф., д-р Стоян Шишков